

2. Чітке розмежування між елементами логістичної системи логістичних функцій. В даному випадку корпоративна структура має розглядатися як логістична система, в якій її елементами виступають підприємства-учасники та їх підрозділи. При цьому логістичні функції мають виконуватися чітко визначеними елементами. Це дозволить посилити рівень контролю за дієвістю елементів логістичної системи, визначити найбільш масивні та значимі функції для кожного елемента, та, в результаті, оцінити допустимі витрат на їх виконання.

3. Створення повноцінного інформаційно-аналітичного забезпечення. Реалізація зазначеного напрямку передбачає розробку методів здійснення контролю, визначення обсягів контролю, обґрунтування величин, які підлягають контролю в часовому та змістовному розрізах, постановку агрегованих завдань. Формування аналітичної інформації має здійснюватися із дотриманням встановлених схем, які включають розробку архітектури інформаційної системи, стандартизацію інформаційно-логістичних ланцюгів, вибір методів обробки інформації, збір та систематизацію даних, а також враховувати результати ведення управлінського і фінансового обліків. В свою чергу, визначена корпоративною структурою система бюджетів, яка утворює інформаційне середовище для здійснення контролю, має відображати особливості формування витрат елементами та логістичною системою в цілому. Це дозволить скоротити час і витрати на контрольні функції та мінімізувати фінансові ризики.

5. Прогнозування обсягів витрат, їх ранжування та структурування строків виконання логістичних показників. В межах даного напрямку має здійснюватися прогнозна оцінка логістичних показників через інтеграцію аналітичної інформації відносно формування витрат та їх ранжування за встановленими класифікаційними ознаками. При цьому важливим є пошук аналітичних залежностей, побудова вірогідних графіків руху логістичних потоків, оцінка прогнозних обсягів витрат з точки зору їх збалансованості, пропорційності, залежності від ступеня задоволення корпоративних потреб.

Застосування корпоративних логістичних систем управління витратами

забезпечить використання механізмів логістичного управління, що створюють синергію основних управлінських функцій (організації, планування, регулювання, координації, контролю, обліку, аналізу) та відповідну ієрархію управлінського персоналу. Це дозволить відслідковувати недоліки в управлінні логістичними потоками на основі виявлення невідповідностей в їх параметрах; проводити повноцінний аналіз логістичної інфраструктури у напрямку виявлення коливань в цінах на товари, роботи, послуги та прогнозування їх змін у показниках бюджетів; забезпечити ритмічність та синхронізацію руху фінансових, матеріальних, інформаційних потоків, що зумовить оптимізацію витрат корпоративної структури; координувати рух та рівень суттєвості інформаційних потоків, що надходить до елементів логістичної системи; використовувати принципи інтегрованості логістичних підходів, які передбачають включення до процесу управління витратами корпоративної структури всіх її елементів; оптимізувати витрати корпоративної структури за рахунок створення оптимальних логістичних ланцюгів руху логістичних потоків та вибору вигідних напрямів і форм проведення аутсорсинга.

УДК 657

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ПОНЯТТЯ «ВИТРАТИ»

Ломінога І.В., ст. викладач (УкрДУЗТ)

Українські вчені-економісти досі сперечаються та не можуть дійти єдиної думки до визначення поняття «витрати». У науковій літературі зустрічаються терміни «витрати», «затрати», «видатки», «втрати» та деякі інші. Автори пропонують безліч визначень сутності кожного з цих понять, порівнюють їх, поділяють за сферами використання, полемізують щодо правомірності та необхідності вживання. Одні вчені вважають їх синонімами, інші зовсім різними термінами, а треті взагалі заперечують право на існування всіх, окрім

«витрати».

Незначні відмінності у тлумаченні вітчизняними та зарубіжними науковцями терміну «витрати» врешті-решт не впливають на сутність, а завжди зводяться до використання певних видів ресурсів. Тому деякі фахівці й вважають вищеназвані поняття тотожними.

Розрізняють та підкреслюють значні відмінності між термінами у першу чергу ті науковці, які вказують на існування у російській економічній літературі аналогічних понять «расходы», «затраты», «издержки» тощо.

Заперечують використання будь-яких понять окрім «витрати» вчені, які звертаються до законодавчо затверджених категорій, спираючись у першу чергу на такі нормативно-правові акти як Положення(стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», а також Податковий кодекс України.

У подальших дослідженнях потрібно конкретизувати визначення поняття «витрати», а також розглянути проблему використання іншомовних термінів, щоб сприяти розвитку української наукової термінології.

УДК 656.073.7

ПЕРЕДУМОВИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ОСНОВ ВИКОРИСТАННЯ ЗАЛІЗНИЧНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТРАНЗИТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРАЇНИ ПО ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕННЯХ

Лучникова Т. П., ст..викладач (ДЕТУТ)

Незважаючи на значний транзитний потенціал України загальний обсяг транзиту вантажів через її територію залізничним, автомобільним, річковим та авіаційним видами транспорту протягом останніх років значно зменшився. Тож Україна останніми роками продовжує втрачати свої позиції на ринку міжнародних перевезень. Поступове

зниження обсягів транзиту через територію України пов'язано як зі зміною структури зовнішньої торгівлі основних країн - власників транзитних вантажів, так і частковою переорієнтацією їхніх товаропотоків в обхід нашої держави, зокрема через Білорусь та прибалтійські порти.

В попередніх дослідженнях нами був проведений аналіз наукових здобутків у використанні транзитного потенціалу України, який дозволив дійти висновку, що досліджуване питання є актуальним на сьогоднішній день та потребує подальших досліджень. Нами доведено, що підприємства саме залізничного транспорту відіграють важливу роль в реалізації транзитного потенціалу України.

Таким чином, низка невирішених раніше питань, які намагались вирішити науковці та практики та ряд інших причин створили всі передумови щодо необхідності удосконалення організаційно-економічних основ використання залізничними підприємствами транзитного потенціалу по вантажних перевезеннях. В рамках даного дослідження ми виділили та систематизували основні передумови, попередньо дослідивши, сутність та зміст поняття «використання транзитного потенціалу» та надавши трактування терміну «передумова».

Тож, «використання транзитного потенціалу» (у т. ч. й залізничними підприємствами) - це створення належних умов та запровадження відповідних принципів, які дозволять раціонально користуватися природно-територіальними, інфраструктурними, інформаційними, трудовими та виробничо-обслуговуючими ресурсами та можливостями, з метою залучення максимально можливих обсягів транзитних вантажів та одержання відповідних доходів від цього. Згідно словника української мови «передумова» - це попередня умова існування, виникнення, діяння і т. ін. чого-небудь.

Проведений аналіз та надане нами визначення поняття «використання транзитного потенціалу» дозволили нам дійти висновку, що всі передумови удосконалення організаційно-економічних основ використання транзитного потенціалу виходять з наявних невикористаних ресурсів, можливостей та низки проблем, які виникли в